

Pravilno utvrđivanje sadržaja masti u mlijeku je jedan od neophodnih uslova za pravilno proračunavanje randmana gotovih proizvoda, kao i kontrole produkcije.

Vrlo često se ponavljaju slučajevi, da pojedini poslovođe, koji šalju mlijeko centralnim mljekarama, izračunavaju masnoću mlijeka na prvi — pogrešan način, uslijed čega se njihovi izvještaji nikada nemogu suglasiti s nalazima centralne mljekare, što često dovodi do nepotrebnih rasprava, pa čak i pozivanja na odgovornost.

Ma

ZANIMLJIVOSTI IZ SVIJETA

PROIZVODNJA MLIJEKA U ENGLESKOJ

God. 1950. Engleska (Udruženo englesko kraljevstvo) postigla je rekorderno u produkciji mlijeka sa 1.886.57 mil. galona (galon 4.54 lit.) naprama 1.735.41 mil. galona u god. 1949. i prema 1.299.64 mil. galona u god. 1939. Prema svakogodišnjem lipanjskom prebrojavanju stoke iznosio je broj krava god. 1950. 4.624.000 naprama 4.601.000 u god. 1949. i 3.885.000 u god. 1939. Muznost krava dostigla je u posljednje vrijeme 581 galon ili 2.628 kg., prema 509 galona ili 2.310 kg prije rata.

(Schweizerische Milchzeitung).

AMERIKA ŠALJE SMRZNUTO MLIJEKO U KOREJU

Nedavno su piloti iz Čikaga otpremili na Koreju prve probe koncentriranog i smrznutog mlijeka. Ako se pokaže da probe zadovoljavaju, bit će vojne snage na Koreji redovno opskrbljivane svježim mlijekom.

Koncentrirano mlijeko iste je kvalitete kao i svježe mlijeko, samo što je iz nje ga uklonjeno $\frac{2}{3}$ vode. Obično sadrži cca 11% masnoće, pa ako se razrijedi sa 2 dijela vode, dobije se mlijeko sa 3.75% masti. Ako je dobro koncentrirano i priređeno, ima okus naravnog mlijeka bez okusa »prokuhanostie».

No to zapravo nije novi produkt. Koncentrirano svježe mlijeko prodavalo se već god. 1930. u Ohiju (USA) na eksperimentalnoj bazi, a za Drugog svjetskog rata upotrebljavala ga je američka vojska. Danas se koncentrirano mlijeko pojavilo na tržištu nekih istočno američkih gradova (Cleveland, Boston, Wilmington i dr.), a prodaje se i u smrznutom stanju. Skoncentrirano je na $\frac{1}{2}$ prvotnog obujma, a pakirano u papirnatim (kartonskim) vrećicama. Prodaje se po nešto nižoj cijeni nego svježe mlijeko.

(The milk industry).

ŠVEDSKA IMA POTESKOĆE OKO IZVOZA MASLACA

U Švedskoj priliv mlijeka stalno raste, tako da je proizvodnja maslaca dosegla rekordni broj. Budući da je nemoguće sav maslac plasirati na tržištu, on se mora uskladištavati. Na tjedan uskladišti se oko 400 tona maslaca koji bi trebalo eksportirati. Međutim potražnja za maslacem na evropskom tržištu stalno opada, pa Švedska ne će moći realizirati svoj eksportni plan, koji je predvidio za god. 1951. izvoz od 20.000 tona. (God. 1950. izvezli su 14.000 tona). Kao kupac zasad se smatra samo Zapadna Njemačka. Na svakom kg eksportiranog maslaca gubi se 0.80 kruna na štetu producenta. Radi ovakova stanja švedski producenti maslaca prisiljeni su, da u sve većoj mjeri miješaju maslac s margarinom, pa se stoga i razlika u cijeni između maslaca i margarina smanjuje. (Schweiz. Zentralblatt f. Milchwirtschaft).

OPADANJE IZVOZA DANSKOG MASLACA

Izvoz maslaca iz Danske u razdoblju siječanj—svibanj o. g. opada u poredbi s istim razdobljem prošle godine. God. 1950. iznosio je 50.052 tona, a ove godine samo 48.318 tona. Iako je glavni kupac Engleska poručila 5.000 tona više nego lani, ipak je izvoz ove godine manji, jer su ostale zemlje naručile kud i kamo manje nego prošle godine. Njemačka je ove godine posve izostala s naružbom, a lani je kupila 5.000 tona. Uz Englesku je još samo Italija nešto povisila svoju naružbu.

(Schw. Zentralblatt f. Milchwirtschaft).

MLJEKARSTVO U ZAPADNOJ NJEMAČKOJ

God. 1950. bilo je proizvedeno 9.7 milijarda kg mlijeka, od toga se upotrebilo kao svježe mlijeko 2.7 milijarda kg, a ostalo se preradilo. Izrađeno je 258.000 tona maslaca i 115.000 tona što tvrdog.

što mekog sira. Uvezeno je 40.000 tona maslaca, od kojega se još na početku god. 1951. nalazilo oko 20.000 tona u hladnjašcima. Kad se uzme na um, da broj pučanstva iznosi 50 milijona (uključivši i Zap. Berlin), izlazi, da je godišnja potrošnja maslaca po osobi u god. 1950. bila 5,6 kg (t. j. za 3,2 kg manje nego prije rata). U poredbi s god. 1949. vidi se povećanje u proizvodnji, i to kod mlijeka za 19,8%, maslaca 9,2%, samo kod sira je produkcija pala za 23%.

(Hildesheimer Molkerei-Zeitung).

PROIZVAĐAČI U ENGLESKOJ TRAZE POVIŠENJE CIJENE MLJEKU

Producenti mlijeka diljem cijele Engleske biti će nezadovoljni odlukom vlade, da cijenu mlijeku podigne samo za 1,5 penija po galonu u sezoni 1951./52. Odluka nije mogla doći u nezgodnije vrijeme. Vremenske prilike bile su čitavu lanjsku zimu vrlo nepovoljne. Nabava stočne hrane vrlo je oskudna i loše kvalitete, kao posljedica lanjske nepovoljne godine. Unatoč svim poteškoćama proizvađači su nastojali da povećaju proizvodnju, pa premda su količine bile manje nego lani, ipak su bile dovoljne, da podmire svu potražnju bez nekih ograničenja ili racionaliziranja. Cijene krmi neprestano rastu, a cijene ma-

terijala i rekvizita potrebnih u mljekarstvu mnogo su veće i rastu gotovo danonice. Producenti su se pozvali u garanciju vlade od 1947., koja im je obećavala takvu cijenu mlijeka, kod koje će se uvijek uzimati u obzir svako povećanje troškova, koje mora snositi producent. Producenti mlijeka su zadnjih godina vršili goleme napore, da što više povećaju količine. Prošle su godine ti napori uspjeli i mlijeko se moglo dobiti bez nekih ograničenja. Prosjek dopreme određen od vlade bio je prekoračen i cijela je zemlja bila dovoljno opskrbljena mlijekom. I sada, kad je uspjeh postignut, sva je prilika, da će producenti biti obeshrabljeni za dalje napore s obzirom na prijedlog vlade, koja im nuda cijenu, kojom ne će podmiriti ni predviđene proizvodne troškove. Ako količine mlijeka padnu, i ako se pokaže, da ne mogu podmiriti potrebe, vlada ima da snosi potpunu odgovornost. Savez mliječara (Milk marketing board) misli, da će stočna hrana potrebna za mliječnu produkciju, biti ove godine 4 puta veća nego pred rat, a i troškovi za radnu snagu bit će više nego 3 puta veći. To su dvije glavne stavke u proizvođačevoj cijeni, no i cijene ostalih manjih stavaka također su se povećale.

(Dairyman).

VIJESTI IZ UDRUŽENJA

SJEDNICA UPRAVNOG ODBORA

Dne 25. IX. o. g. održana je sjednica Upravnog odbora našeg Udruženja. Prisutni su bili svi članovi Upravnog odbora kao i predstavnik Privrednog savjeta Vlade NRH. Među ostalim predmetima dnevnog reda pretresani su i zaključci posljednje sjednice Upravnog odbora u svrhu ustanovljenja, kako i u kojoj mjeri su kod pojedinih poduzeća ovi bili provedeni i izvršeni. Iznosimo ovdje samo najvažnije.

Na osnovu izlaganja direktora, odnosno predstavnika pojedinih poduzeća, konstatirano je, da ne postoji opasnost da pojedini gradovi ostanu u toku zime 1951./52. neopskrbljeni mlijekom. Kao osnovni razlog zato govore ovogodišnji povoljni uvjeti za ishranu štoke, zbog čega je i otkup mlijeka veći i sigurniji. To je i razlog, da većina gradova otkupljuje toliko mlijeka, da ga u svježem stanju proda tek polovicu, dok ostalo ide u preradu. Kroz zimске mjesece, naravno nastojat će se,

da se potrošači prvenstveno opskrbe sa svježim mlijekom, dok će se sama prerada ograničiti odnosno smanjiti. Osim toga poduzeća su se opskrblila dovoljnim količinama mlijeka u prahu za svaku eventualnost.

Zaključeno je, da svako poduzeće koje bi u nastupu zimskog razdoblja bilo priključeno povećati otkupnu cijenu mlijeka o tome prethodno obavijesti Udruženje kao i poduzeća sa graničnih područja, kako bi se to pitanje dogovorno riješilo. Na taj će se način izbjeći razni nesporazumi, kao i velike razlike u otkupnim cijenama na susjednim područjima.

Po pitanju mekinja (posija) primjećeno je, da još uvijek nisu sva poduzeća dostavila svoje potrebe za zimu, pa je zaključeno, da u najkraćem vremenu svi dostave svoje potrebe, kako bi se u centru raspolagalo sa orijentacionim potrebama. To je naročito važno kod onih poduzeća čije su potrebe veće.